

Benchmark formatie en kosten

Gemeente Overbetuwe

14 AUGUSTUS 2024

Opbouw benchmarksamenvatting

1. Onderzoek en methodiek
2. Uitkomsten op organisatieniveau
3. Uitkomsten fysieke thema's
4. Uitkomsten sociale thema's
5. Uitkomsten algemene thema's
6. Uitkomsten bedrijfsvoeringsthema's
7. Overige bevindingen
8. Belangrijkste bevindingen en vervolg

Bijlage 1: Overzicht formatie

Bijlage 2: Definitie apparaatskosten

Onderzoek en methodiek

Onderzoeksvraag

Benchmark in het groter geheel

Methodiek benchmark

Benchmarkthema's

Uw referentiegroep

Onderzoeksvraag

Hoe verhouden de kosten en formatie per taak (primaire proces en overhead) van uw organisatie zich tot die van andere, vergelijkbare gemeenten?

- Op basis van een peildatum (vastgestelde formatie 1-1-2024 inclusief enkele wijzigingen en begroting 2024)

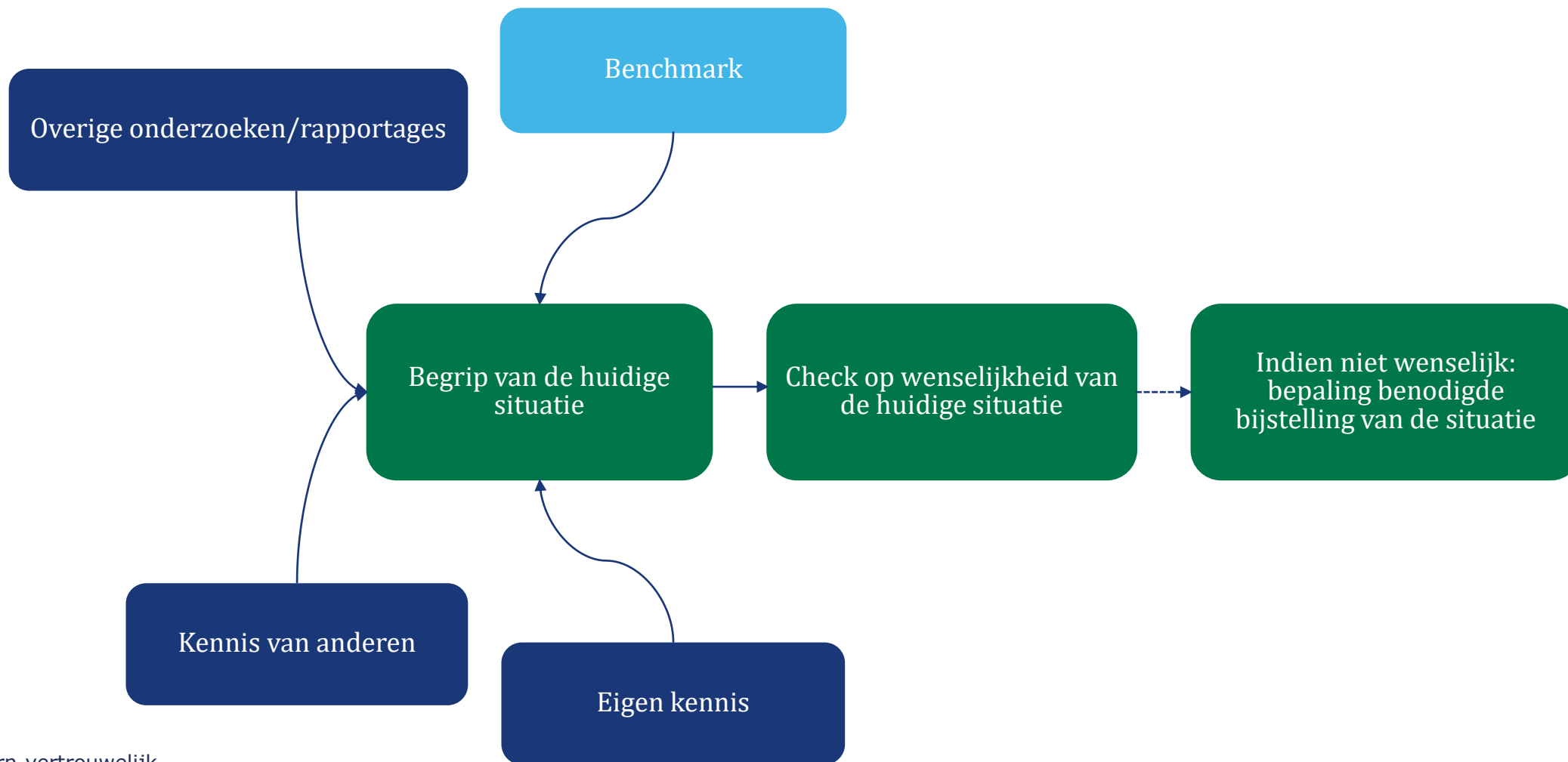
Doel:

- Inzicht bieden in de relatieve kosten en formatie van uw organisatie

Resultaat:

- Objectieve vergelijkingsformatie, eerste handvat voor objectieve discussie: niet het “finale oordeel”.
- Vormt/biedt basis voor normering, sturing en inrichting primair proces en overhead.
- Biedt focus voor vervolgonderzoek.

Benchmark in het groter geheel

Methodiek benchmark

- Beproefde methode: Berenschot brengt sinds 2001 de formatie van >330 gemeenten in kaart.
- Voor een goede vergelijking van de formatie dienen we ook de apparaatskosten in kaart te brengen. Zo houden we rekening met verschil in uitbesteding en inrichting tussen gemeenten.
- We brengen de volgende componenten in kaart:
 - Formatie en loonkosten (minus opbrengsten)
 - Inhuurkosten (bovenop formatiebudget; alleen structurele gelden)
 - Overige relevante kosten (interne en externe kosten/bijdragen/subsidies)
 - Relevante kenmerken en indicatoren die uw inzet en kosten kunnen verklaren
- Uniforme indeling is leidend, niet de organisatiestructuur van een gemeente.
 - Dit vergt een vertaling van uw formatie en kosten naar onze generieke indeling. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met alle leidinggevenden en financieel adviseurs van uw organisatie.
- Zorgvuldig validatieproces om appels met appels te vergelijken.
- Referentiegroep op maat, waarin we rekening houden met kenmerken van de gemeente.
 - Voor de referentiegroep hanteren we cijfers met als peildatum 2022, 2023 en 2024. Indien de cijfers uit 2022 en 2023 komen dan zijn de kosten geïndexeerd.

Benchmarkthema's*

Bedrijfsvoeringsthema's

Directie en management
 Ambtelijk secretariaat
 Algemeen beleid en advies
 Personeel en organisatie
 Financiën en control
 Informatisering en automatisering
 Juridische zaken
 Communicatie
 Facilitaire zaken
 Informatiebeheer/ DIV
 Bestuurszaken en bestuursondersteuning
 Griffie
 Overige bedrijfsvoeringwerkzaamheden

Sociale thema's

Beleid

Uitvoering **werk, inkomen en schuldhulp**
 Uitvoering **Wmo**
 Uitvoering **beschermd wonen**
 Uitvoering **jeugdzorg**
 Uitvoering **maatschappelijk werk en welzijn**
 Uitvoering **onderwijs**
 Uitvoering **sport**
 Uitvoering **kunst, cultuur en erfgoed**
 Uitvoering **overige sociale thema's**

Fysieke thema's

Beleid

Uitvoering **beheer openbare ruimte**
 Uitvoering **vastgoed**
 Uitvoering **afval**
 Uitvoering **ruimtelijke ontwikkeling en grondzaken**
 Uitvoering **milieu en Wabo**
 Uitvoering **parkeren**
 Uitvoering **BAG, BGT en landmetingen**
 Uitvoering **overige fysieke thema's**

Algemene thema's

Beleid en uitvoering **openbare orde en veiligheid**
 Beleid en uitvoering **economie, recreatie en toerisme**
 Beleid en uitvoering **KCC**
 Beleid en uitvoering **burgerzaken**
 Beleid en uitvoering **belastingen en WOZ**
 Beleid en uitvoering **overige algemene thema's**

* Al deze thema's zijn verder opgedeeld in onderliggende taken

Uw referentiegroep

Bedrijfsvoering

Naam gemeente	Inwoners	Sociale structuur	Centrumfunctie	Stedelijkheid	Formatie per 1.000 inwoners
Overbetuwe	48.909	Goed	Weinig	Weinig stedelijk	7,3
Altena	57.726	Goed	Weinig	Weinig stedelijk	8,1
Coevorden	35.710	Redelijk	Redelijk	Weinig stedelijk	7,8
Doetinchem	58.547	Redelijk	Sterk	Matig stedelijk	5,5
Heemskerk	39.350	Redelijk	Redelijk	Sterk stedelijk	6,8
Houten	50.340	Goed	Redelijk	Sterk stedelijk	6,2
Schagen	46.787	Redelijk	Weinig	Weinig stedelijk	9,0
Vijfheerenlanden	60.052	Redelijk	Weinig	Weinig stedelijk	7,1
Waddinxveen	33.856	Goed	Weinig	Sterk stedelijk	7,0

BENCHMARK FORMATIE EN KOSTEN GEMEENTE OVERBETUWE 2024

Uw referentiegroep

Primair proces

Naam gemeente	Inwoners	Sociale structuur	Centrumfunctie	Stedelijkheid	Formatie per 1.000 inwoners
Overbetuwe	48.909	Goed	Weinig	Weinig stedelijk	7,3
1Stroom	40.101	Redelijk/Goed	Redelijk	Matig stedelijk	7,3
ABG-organisatie	44.349	Goed	Zonder	Weinig stedelijk	8,2
Coevorden	35.710	Redelijk	Redelijk	Weinig stedelijk	7,8
Doetinchem	58.547	Redelijk	Sterk	Matig stedelijk	5,5
Heemskerk	39.350	Redelijk	Redelijk	Sterk stedelijk	6,8
Houten	50.340	Goed	Redelijk	Sterk stedelijk	6,2
Noaberkracht	47.958	Goed	Zonder/Weinig	Niet stedelijk	7,4
Schagen	46.787	Redelijk	Weinig	Weinig stedelijk	9,0
Vijfheerenlanden	60.052	Redelijk	Weinig	Weinig stedelijk	7,1
Waddinxveen	33.856	Goed	Weinig	Sterk stedelijk	7,0
West Betuwe	52.961	Goed	Zonder	Niet stedelijk	5,9

Uitkomsten op organisatieniveau

Bijzondere kenmerken

Totale apparaatskosten vergeleken

Uitsplitsing naar type kosten

Uitsplitsing naar hoofdthema's

BENCHMARK FORMATIE EN KOSTEN GEMEENTE OVERBETUWE 2024

Overbetuwe

Een gemeente met bijzondere kenmerken

Bedrijfsvoeringsthema's:

- Meer bezwaar- en beroepsprocedures
- Meer binnengekomen facturen
- Minder applicaties
- Meer ICT-meldingen per fte
- Functioneel beheer minder gecentraliseerd
- Meer openbare en Europese aanbestedingen
- Minder locaties gemeentelijke kantoorpanden en minder m2 vloeroppervlak per fte

Sociale thema's:

- Minder bijstandsontvangers
- Minder cliënten schuldhulpverlening
- Meer wmo-clënten
- Minder jeugdclënten
- Meer schoolgebouwen
- Meer binnensport accommodaties

Fysieke thema's:

- Minder oppervlakte land, meer kilometers weg, minder hectare groen in eigen beheer
- Lagere omgevingsadressendichtheid
- Minder woonruimten per 1.000 inwoners
- Minder kernen
- Meer hectare binnenwater van uw gemeente
- Minder pompen, gemalen en minder kilometer riool
- Minder lopende grondexploitaties
- Minder bestemmingsplannen in ontwikkeling
- Minder omgevingsvergunningen

Algemene thema's:

- Meer APV- / en evenementenvergunningen
- Meer drank- en horecavergunningen
- Meer bedrijfsvestigingen
- Minder rijbewijzen
- Meer aanslagregels, minder aanslagbiljetten
- Minder ruime openingstijden van uw loket/balie burgerzaken

Totale apparaatskosten vergeleken

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

Uw gemeente heeft in totaal € 48,1 miljoen aan apparaatskosten. Deze kosten zijn 19% lager dan het gemiddelde in de referentiegroep. In euro's betreft het verschil met het gemiddelde € 11,1 miljoen.

Deze kosten zijn alleen gecorrigeerd voor het aantal inwoners van de gemeente en niet voor alle andere kenmerken en indicatoren die invloed kunnen hebben op de hoogte van de kosten.

Uitsplitsing naar hoofdthema's

Apparaatskosten per inwoner

Uw apparaatskosten per inwoner zijn voor alle hoofdthema's lager dan gemiddeld:

- **Bedrijfsvoeringsthema's** zijn 10% lager dan gemiddeld (-€ 1,5 miljoen).
- **Fysieke thema's** zijn 21% lager dan gemiddeld (-€ 5,6 miljoen).
- **Sociale thema's** zijn 26% lager dan gemiddeld (-€ 3,2 miljoen).
- **Algemene thema's** zijn 18% lager dan gemiddeld (-0,7 miljoen).
 - Onder algemene thema's verstaan wij: openbare orde en veiligheid, economie en toerisme, belastingen, KCC en burgerzaken.

Uitkomsten fysieke thema's

Totale apparaatskosten vergeleken
Uitsplitsing naar thema's

BENCHMARK FORMATIE EN KOSTEN GEMEENTE OVERBETUWE 2024

Fysieke thema's (1/2)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

Uw gemeente heeft in totaal € 21,7 miljoen aan apparaatskosten voor de fysieke thema's. Deze kosten zijn 21% lager per inwoner dan het gemiddelde van de referentiegroep. In euro's betreft het verschil met het gemiddelde € 5,6 miljoen.*

Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de onderstaande thema's:

- **Uitvoering beheer openbare ruimte (-€ 3,5 miljoen, -23%)**
 - U heeft lagere overige relevante kosten dan gemiddeld (-€ 2,9 miljoen) en lagere loonkosten dan gemiddeld (-€ 0,5 miljoen).
 - Uw kosten voor riolering zijn lager dan gemiddeld (-38%; - € 1,3 miljoen). Het aantal kilometers riool (-10%) en het aantal pompen en gemalen (-21%) is lager dan gemiddeld. Uw bodemfactor is ook lager dan gemiddeld (-13%). Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak niet terug als een aandachtspunt.
 - Uw kosten voor verkeer, vervoer en wegen zijn lager dan gemiddeld (-24%; -€ 1,7 miljoen), maar het aantal kilometers weg is hoger dan gemiddeld. Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.
 - Uw kosten voor beheer en onderhoud van openbaar groen zijn 11% lager dan gemiddeld (-€ 0,5 miljoen) en het aantal hectare groen dat door uw gemeente onderhouden dient te worden is 34% lager dan gemiddeld. Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak niet terug als een aandachtspunt.

* Deze kosten zijn alleen gecorrigeerd voor het aantal inwoners van de gemeente en niet voor alle andere kenmerken en indicatoren die invloed kunnen hebben op de hoogte van de kosten.

Fysieke thema's (2/2)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

- **Uitvoering afval (-€ 0,8 miljoen, -16%)**

- We zien een andere inrichtingskeuze dan in de referentiegroep. U zet meer formatie in dan gemiddeld (+8,8 fte). U heeft lagere externe kosten dan gemiddeld (-€ 1,4 miljoen). Doordat er in de referentiegroep relatief gezien meer is uitbesteed zit een gedeelte van de verklaring van de lagere kosten in de overheadkosten die bij de referentiegroep ook op de taak afval drukken.
- De omgevingsadressendichtheid is en het aantal woonruimten is lager dan gemiddeld.
- Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak niet terug als een aandachtspunt.

- **Uitvoering milieu en Wabo (-€ 0,8 miljoen, -27%)**

- Met name uw externe kosten zijn lager dan gemiddeld (-€ 0,6 miljoen).
- Wij zien minder aangevraagde omgevingsvergunningen per 1.000 inwoners (-18%).
- Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak niet terug als een aandachtspunt.

Overzicht fysieke thema's

Uitsplitsing naar thema's, rekening houdend met het inwoneraantal

Thema	Uw organisatie	Afwijking %	Afwijking absoluut
Totaal	€ 21.748.761	-21%	-€ 5.620.496
F7 Uitvoering parkeren	€ 174.884	+63%	+€ 67.567
F3 Uitvoering vastgoed*			
F8 Uitvoering overige fysieke thema's*			
F1 Beleid fysieke thema's	€ 1.244.556	-15%	-€ 213.943
F5 Beleid en uitvoering ruimtelijke ordening en grondzaken	€ 2.236.395	-14%	-€ 360.010
F6 Uitvoering milieu en wabo	€ 2.229.917	-27%	-€ 814.801
F4 Uitvoering afval	€ 4.225.833	-16%	-€ 831.738
F2 Uitvoering beheer openbare ruimte	€ 11.637.176	-23%	-€ 3.467.571

* Wegens een recente overstap naar een nieuwe benchmarkindeling zijn deze onderwerpen niet goed te vergelijken.

Uitkomsten sociale thema's

Totale apparaatskosten vergeleken
Uitsplitsing naar thema's

Sociale thema's (1/2)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

Uw gemeente heeft in totaal € 9,3 miljoen aan apparaatskosten voor de sociale thema's. Deze kosten zijn 26% lager per inwoner dan het gemiddelde van de referentiegroep. In euro's betreft het verschil met het gemiddelde € 3,2 miljoen.*

Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de onderstaande thema's:

- **Uitvoering sport (-€ 1,8 miljoen, -53%)**
 - U heeft lagere loonkosten (-€ 0,4 miljoen) en lagere externe en materiële kosten (-€ 1,3 miljoen) dan gemiddeld.
 - U heeft minder buitensportaccommodaties (-54%) en minder zwembaden (-8%). Het aantal binnensportaccommodaties is hoger dan gemiddeld (+15%).
 - De belangrijkste voorspeller van de kosten is het inwoneraantal.
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.

*Deze kosten zijn alleen gecorrigeerd voor het aantal inwoners van de gemeente en niet voor alle andere kenmerken en indicatoren die invloed kunnen hebben op de hoogte van de kosten.

Sociale thema's (2/2)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

- **Uitvoering jeugdzorg (-€ 0,7 miljoen, -42%)**

- U zet minder formatie in (-2,6 fte) en u heeft lagere overige relevante kosten (-€ 0,5 miljoen). In de referentiegroep zien we dat er hogere kosten zijn voor externe inkoop en soms ook een gedeelte van de toegang is uitbesteed.
- Het aantal jeugdcliënten per 1.000 inwoners is 14% lager dan gemiddeld en het aantal beschikkingen is 24% lager dan gemiddeld.
- Uw kosten voor het voorliggend veld zijn hoger dan gemiddeld. U zet als gemeente mogelijk meer in op preventie, waardoor de kosten voor uitvoering jeugdzorg lager zijn dan gemiddeld.
- Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.

- **Uitvoering Wmo (-€ 0,4 miljoen, -24%)**

- U zet minder formatie in (-3,0 fte) en u heeft lagere overige relevante kosten (-€ 0,2 miljoen). In de referentiegroep zien we dat er hogere kosten zijn voor externe inkoop en soms ook een gedeelte van de toegang is uitbesteed.
- Het aantal Wmo-cliënten in de gemeente is hoger dan gemiddeld (+14%).
- Uw kosten voor het voorliggend veld zijn hoger dan gemiddeld. U zet als gemeente mogelijk meer in op preventie, waardoor de kosten voor uitvoering Wmo lager zijn dan gemiddeld.
- Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.

Overzicht sociale thema's

Uitsplitsing naar thema's, rekening houdend met het inwoneraantal

Thema	Uw organisatie	Afwijking %	Afwijking absoluut
Totaal	€ 9.310.889	-26%	-€ 3.243.500
S7 Uitvoering onderwijs	€ 351.149	+24%	+€ 68.628
S1 Beleid sociale thema's	€ 1.619.364	+1%	+€ 12.524
S10 Uitvoering overige sociale thema's*			
S4 Uitvoering beschermd wonen*			
S6 Uitvoering maatschappelijk werk en welzijn*			
S9 Uitvoering kunst, cultuur en erfgoed*			
S3 Uitvoering Wmo	€ 1.228.206	-24%	-€ 387.932
S2 Uitvoering werk, inkomen en schuldhulp	€ 3.561.033	-12%	-€ 464.741
S5 Uitvoering jeugdzorg	€ 950.416	-42%	-€ 693.817
S8 Uitvoering sport	€ 1.600.721	-53%	-€ 1.778.162

* Wegens een recente overstap naar een nieuwe benchmarkindeling zijn deze onderwerpen niet goed te vergelijken.

Uitkomsten algemene thema's

Totale apparaatskosten vergeleken
Uitsplitsing naar thema's

BENCHMARK FORMATIE EN KOSTEN GEMEENTE OVERBETUWE 2024

Algemene thema's (1/3)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

Onder algemene thema's verstaan wij: openbare orde en veiligheid, economie en toerisme, belastingen, kcc en burgerzaken.

Uw gemeente heeft in totaal € 3,4 miljoen aan apparaatskosten voor de algemene thema's. Deze kosten zijn 18% lager per inwoner dan het gemiddelde van de referentiegroep. In euro's betreft het verschil met het gemiddelde -€ 0,7 miljoen.*

Met name de onderstaande thema's vallen op:

- **Beleid en uitvoering belastingen en WOZ (-0,4 miljoen, -51%)**
 - Veel gemeenten in de referentiegroep hebben belastingen buiten de deur belegd. In de apparaatskosten van deze gemeenten zitten verborgen overheadkosten. Indien wij hiervoor corrigeren dan zijn uw kosten 45% lager dan gemiddeld.
 - U heeft meer aanslagregels (+31%) en minder aanslagbiljetten (-15%) per 1.000 inwoners.
 - Het aantal WOZ-objecten per 1.000 inwoners is gemiddeld.
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.

*Deze kosten zijn alleen gecorrigeerd voor het aantal inwoners van de gemeente en niet voor alle andere kenmerken en indicatoren die invloed kunnen hebben op de hoogte van de kosten.

Algemene thema's (2/3)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

- **Beleid en uitvoering burgerzaken, BAG en BRP (-€ 0,2 miljoen, -20%)**
 - U zet minder formatie in dan gemiddeld (-2,2 fte).
 - Uw gemeente heeft in het afgelopen kalenderjaar gemiddeld minder identiteitsbewijzen verstrekt (-2%), minder rijbewijzen verstrekt (-24%) en minder burgers aan de balie gehad (-5%). Ook de minder ruime openingstijden van uw balie/loket burgerzaken vallen op (-15%).
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak niet terug als een aandachtspunt.
- **Beleid en uitvoering economie, recreatie en toerisme (-€ 0,1 miljoen, -33%)**
 - Uw kosten voor zowel de uitvoering (-27%) als beleid (-37%) op dit onderwerp zijn lager dan gemiddeld.
 - U zet minder formatie in dan gemiddeld (-1,2 fte).
 - Uw gemeente heeft meer bedrijfsvestigingen (+6%).
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.

Algemene thema's (3/3)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

- **Beleid en uitvoering openbare orde en veiligheid (+€ 0,1 miljoen, +4%)**
 - Uw totale kosten voor beleid en uitvoering openbare orde en veiligheid zijn gemiddeld. De kosten voor beleid zijn € 0,2 miljoen lager dan gemiddeld en de kosten voor uitvoering zijn € 0,3 miljoen hoger dan gemiddeld.
 - Onder uitvoering openbare orde en veiligheid verstaan wij de reguliere uitvoering (bijv. toezicht en handhaving) en casus- en procesregie lokaal (bijv. een lokaal interventieteam). Wegens de recente overstap naar de nieuwe benchmarkindeling kunnen wij geen goede uitsplitsing maken van de afwijkingen op de uitvoering. Wanneer we uw kosten vergelijken met alleen gemeenten die recent hebben deelgenomen dan zien we dat uw reguliere inzet op uitvoering openbare orde en veiligheid lager is dan gemiddeld (-€ 0,1 miljoen). Dit terwijl we een hogere werklast zien in de vorm van het aantal aangevraagde drank- en horeca, APV en evenementen vergunningen.
 - Ook vallen de hogere kosten voor casus- en procesregie, zoals een lokaal interventieteam, op (+€ 0,3 miljoen).
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven we beide taken terug als aandachtspunt.

BENCHMARK FORMATIE EN KOSTEN GEMEENTE OVERBETUWE 2024

Totaaloverzicht algemene thema's

Uitsplitsing naar thema's en type kosten

Thema	Uw organisatie	Afwijking %	Afwijking absoluut
Totaal	€ 3.377.161	-18%	-€ 719.618
A1 Beleid en uitvoering openbare orde en veiligheid	€ 1.577.939	+4%	+€ 64.478
A6 Beleid en uitvoering overige algemene thema's*			
A5 Beleid en uitvoering KCC	€ 357.139	-6%	-€ 24.036
A2 Beleid en uitvoering economie, recreatie en toerisme	€ 240.524	-33%	-€ 118.519
A3 Beleid en uitvoering burgerzaken, BAG en BRP	€ 778.213	-20%	-€ 200.428
A4 Beleid en uitvoering belastingen en WOZ	€ 423.945	-51%	-€ 441.114

* Wegens een recente overstap naar een nieuwe benchmarkindeling zijn deze onderwerpen niet goed te vergelijken.

Uitkomsten bedrijfsvoeringthema's

Totale apparaatskosten vergeleken
Uitsplitsing naar thema's

Bedrijfsvoeringsthema's (1/3)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

Uw gemeente heeft in totaal € 13,7 miljoen aan apparaatskosten voor de bedrijfsvoeringsthema's. Deze kosten zijn 10% lager per inwoner (-€ 1,5 miljoen). Indien we uw kosten afzetten tegen de totale formatie, dan zijn deze 11% lager dan gemiddeld (-€ 1,8 miljoen). Wij zien een vergelijking afgezet tegenover de formatie als de meest zuivere vergelijking.*

Hierna bespreken we de opvallendheden:

- **Organisatieadvies/procesoptimalisatie/dienstverlening (+€ 0,2 miljoen, +84%)**
 - Uw kosten voor organisatieadvies, procesoptimalisatie en dienstverlening zijn 84% hoger dan gemiddeld.
 - U zet 61% meer formatie in dan gemiddeld (+1,1 fte).
 - Voor deze taak zijn geen specifieke werklastindicatoren die een sterke voorspellende relatie hebben met de kosten.
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.
- **Ambtelijk secretariaat (+€ 0,2 miljoen, +51%)**
 - U zet 60% meer formatie in dan gemiddeld (+2,8 fte).
 - De inzet van het ambtelijk secretariaat verschilt per gemeente. Zo maken sommige gemeenten meer gebruik van het secretariaat terwijl anderen deze taken meer beleggen bij de managers en medewerkers zelf.
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.

* Deze kosten zijn alleen gecorrigeerd voor het aantal formatieplaatsen van de gemeente en niet voor alle andere kenmerken en indicatoren die invloed kunnen hebben op de hoogte van de kosten.

Bedrijfsvoeringsthema's (2/3)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

- **Facilitaire zaken en vastgoedmanagement (-€ 1,0 miljoen, -41%)**
 - De lagere kosten op facilitaire zaken en huisvesting worden met name veroorzaakt door de overige relevante kosten. Zo heeft u lagere kosten voor afschrijvingen, energie en water en onderhoud. Ook zet u minder in op repro, post, logistiek en bodes.
 - Het aantal locaties is 14% lager dan gemiddeld. Het aantal m2 vloeroppervlak is 14% lager dan gemiddeld. Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.
- **Directie en management (-€ 0,3 miljoen, -14%)**
 - Uw kosten voor directie en management zijn 14% lager dan gemiddeld en op totaal niveau gaat dit om -1,5 fte.
 - Met name de inzet op management overige lagen is lager dan gemiddeld.
 - Gegeven dat de procentuele afwijking binnen de bandbreedte van wat Berenschot als gemiddeld beschouwd wordt dit niet als een aandachtspunt teruggegeven.
- **HRM (-€ 0,2 miljoen, -27%)**
 - Uw kosten voor HRM zijn 27% lager dan gemiddeld en u zet 18% minder formatie in dan gemiddeld (-1,8 fte).
 - Voor deze taak zijn er geen specifieke werklastindicatoren die een sterk voorspellende relatie hebben met de kosten.
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.

Bedrijfsvoeringsthema's (3/3)

Uw loon-, inhuur- en overige relevante kosten minus correcties

- **Bestuurszaken en bestuursondersteuning (-€ 0,2 miljoen, -26%)**
 - U zet 22% minder formatie in dan gemiddeld (-1,7 fte).
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.
- **Inkoop (-€ 0,1 miljoen, -34%)**
 - U heeft zowel lagere loonkosten als lagere externe kosten dan gemiddeld.
 - Het aantal Europese aanbestedingen is hoger dan gemiddeld en het aantal openbare aanbestedingen ook hoger dan gemiddeld. Het aantal onderhandse aanbestedingen is lager dan gemiddeld.
 - Op basis van de benchmarkuitkomsten geven wij deze taak terug als een aandachtspunt.

BENCHMARK FORMATIE EN KOSTEN GEMEENTE OVERBETUWE 2024

Overzicht bedrijfsvoeringsthema's

Uitsplitsing naar thema's, rekening houdend met het aantal fte

Thema	Uw organisatie	Afwijking %	Afwijking absoluut
Totaal	€ 13.688.493	-11%	-€ 1.756.795
B2 Ambtelijk secretariaat	€ 478.416	+51%	+€ 161.052
B6 Informatisering en automatisering	€ 5.533.537	-0%	-€ 1.787
B3 Juridische zaken	€ 466.444	-2%	-€ 11.347
B7 Communicatie	€ 624.679	-4%	-€ 26.679
B9 Informatiebeheer/DIV	€ 444.634	-12%	-€ 62.153
B12 Inkoop	€ 181.847	-34%	-€ 93.327
B4 HRM en organisatieadvies	€ 1.002.639	-9%	-€ 95.436
B10 Bestuurszaken en bestuursondersteuning	€ 475.284	-26%	-€ 168.267
B5 Financiën en control	€ 1.384.227	-13%	-€ 199.650
B1 Directie en management	€ 1.647.452	-14%	-€ 270.556
B8 Facilitaire zaken en vastgoedmanagement	€ 1.449.334	-41%	-€ 988.646

Overige bevindingen

Overige bevindingen

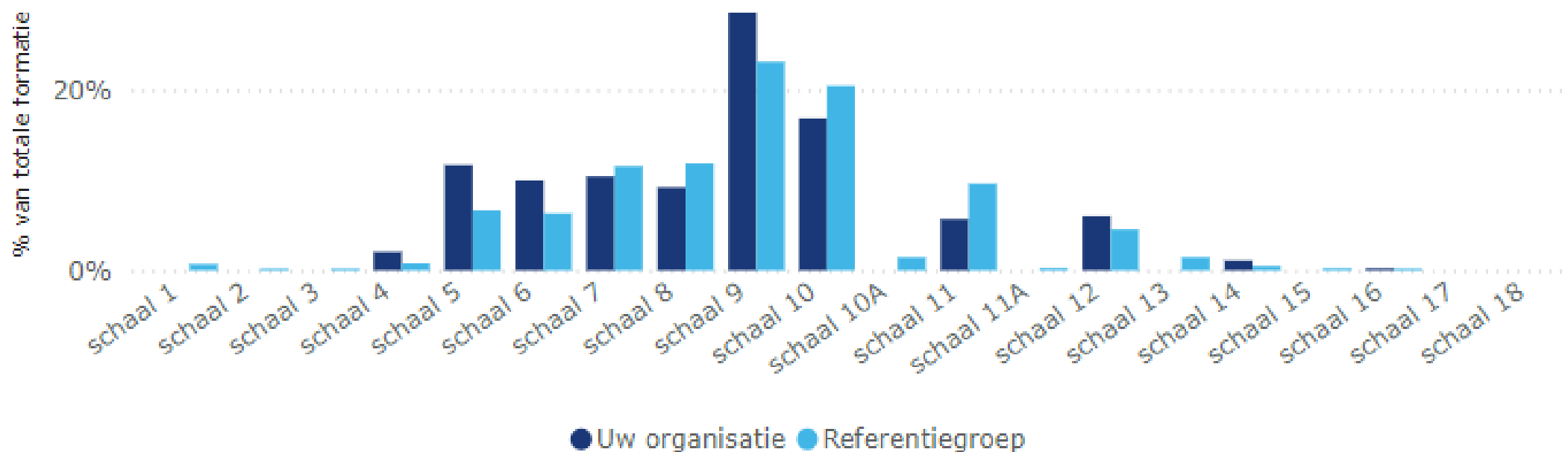
Functionele loonschaalverdeling

Overige bevindingen

- De gemeente heeft een hoger ziekteverzuim (8,1% t.o.v. 6,5%) en een hogere meldingsfrequentie (1,3 t.o.v. 0,9).
- Uw totaal begrote budget voor persoonlijke ontwikkeling per medewerker is hoger dan gemiddeld (+5%).
- De gemiddelde loonkosten per fte liggen rondom het gemiddelde (-2%).

Functionele loonschaalverdeling

Onderstaande grafiek toont de schaalverdeling van uw gemeente als percentage van de totale formatie t.o.v de referentiegroep

Belangrijkste bevindingen en vervolg

Samenvatting bevindingen

Aandachtspunten

Benchmark in het groter geheel

Vervolgstappen

Samenvatting bevindingen

Uw apparaatskosten per inwoner zijn voor alle hoofdthema's lager dan gemiddeld:

- **Bedrijfsvoeringsthema's** zijn 10% lager dan gemiddeld (-€ 1,5 miljoen).
- **Fysieke thema's** zijn 21% lager dan gemiddeld (-€ 5,6 miljoen).
- **Sociale thema's** zijn 26% lager dan gemiddeld (-€ 3,2 miljoen).
- **Algemene thema's** zijn 18% lager dan gemiddeld (-€ 0,7 miljoen).
 - Onder algemene thema's verstaan wij: openbare orde en veiligheid, economie en toerisme, belastingen, KCC en burgerzaken.

Aandachtspunten

Voor de onderstaande thema's geldt dat wij de kosten op basis van de benchmark niet (geheel) kunnen verklaren

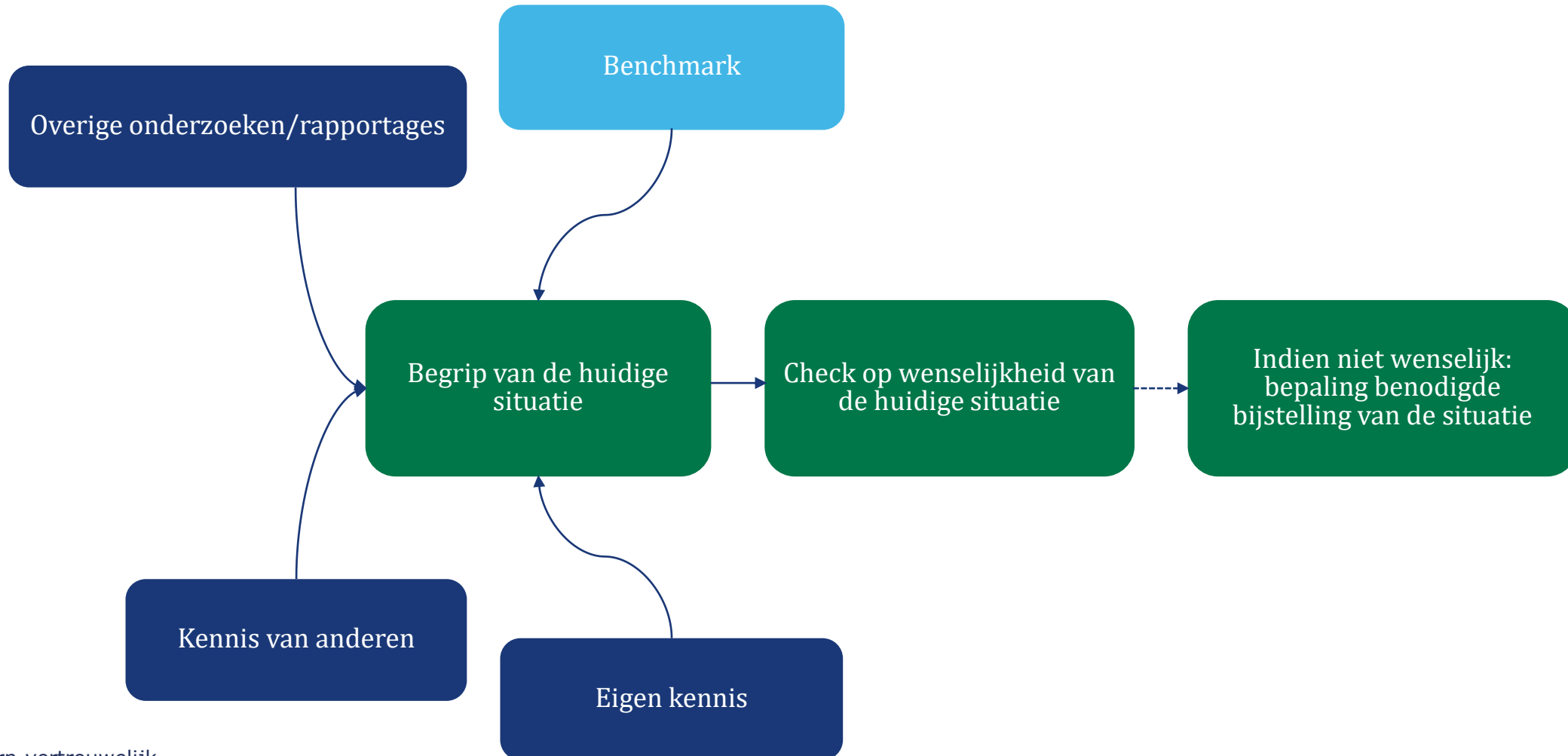
Relatief hoge kosten op:

- Casus- en procesregie lokaal
- Ambtelijk secretariaat
- Organisatieadvies/procesoptimalisatie/dienstverlening

Relatief lage kosten op:

- Beheer en onderhoud verkeer, vervoer en wegen
- Uitvoering sport
- Uitvoering jeugdzorg
- Uitvoering Wmo
- Uitvoering belastingen en WOZ
- Uitvoering economie recreatie en toerisme
- Reguliere uitvoering openbare orde en veiligheid
- Facilitaire zaken en vastgoedmanagement
- Inkoop
- HRM
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning

Benchmark in het groter geheel

De drie vragen om te stellen bij een goede interpretatie

Snappen
we dit?

Willen
we dit?

Zo niet,
wat dan?

Het team

Bahamin Khossravi

b.khossravi@berenschot.nl

Lars Bos

l.bos@berenschot.nl

Jorine Rabijs

j.rabijs@berenschot.nl

Roy Valks

r.valks@berenschot.nl

Leon Priem

l.priem@berenschot.nl

Margot Wolsink

m.wolsink@berenschot.nl

Noa Agami

n.agami@berenschot.nl

Max van den Brekel

m.vandenbrekel@berenschot.nl

benchmarking@berenschot.nl

030-2916847

Berenschot B.V.

Postbus 8039

3503 RA UTRECHT

Bijlagen

Apparaatskosten omgerekend naar formatie
Het benchmarkproces

Het benchmarkproces

Inventarisatie

- 1. Data verzameling en toedeling aan benchmarkindeling.** Wij hebben op basis van taakhoud uw formatie en kosten gelabeld volgens onze gestandaardiseerde indeling van taken bij gemeenten. De formatie hebben we samen met de leidinggevenden en de kosten samen met de financieel adviseurs gelabeld. Uw gemeente heeft de aanlevering van de formatieve, financiële- en werklastgegevens verzorgd.
- 2. Verwerking en analyse gegevens.** Wij hebben uw gegevens verwerkt, gecheckt en geanalyseerd. We hebben vervolgens een eerste vergelijking opgesteld met een referentiegroep van gemeenten die qua kenmerken het meest op u lijken.

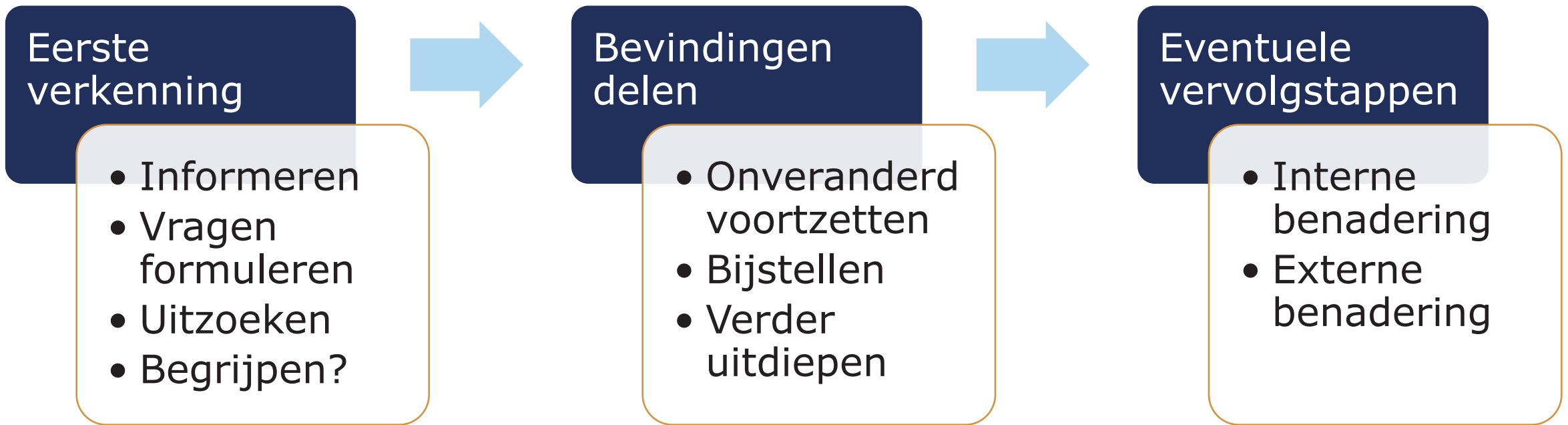
Validatie

- 3. Validatiegesprek.** Wij voerden een validatiegesprek met de betrokken medewerkers van uw organisatie, waarin we de voorlopige benchmarkuitkomsten hebben doorgenomen.
- 4. Verwerking en analyse aanpassingen.** Eventuele aanpassingen die uit het gesprek of vervolggesprekken naar voren kwamen hebben we verwerkt. Vervolgens hebben we een laatste check uitgevoerd, waarna de uitkomsten definitief zijn gemaakt.

Rapportage

- 5. Oplevering samenvatting, online dashboard en onderlegger.** Op basis van de getoetste gegevens hebben wij een benchmarksamenvatting opgesteld en aan u gepresenteerd. Ook hebben we al uw uitkomsten in onze online dashboard, die we voor u ter beschikking stellen, weergegeven. Als laatste hebben we een onderlegger gemaakt, waarin u precies kunt zien hoe alle formatieplaatsen en kosten gelabeld zijn.

Graag doorpakken, maar hoe?

Berenschot
www.berenschot.nl
linkedin.com/berenschot

BIJLAGE 1

Overzicht formatie

	Gemeente Overbetuwe	Referentiegroep
Totale formatie: vastgestelde formatie (excl. correctie fte's o.a. werkzaam voor derden)	357,23	329,87
Vastgestelde formatie per 1.000 inwoners (excl. correctie fte's o.a. werkzaam voor derden)	7,3	7,1
Loonkosten per 1.000 inwoners (excl. correcties o.a. werkzaamheden voor derden)	€ 608.713	€ 611.409
Totale formatie: vastgestelde formatie (incl. correctie fte's o.a. werkzaam voor derden)	337,80	314,99
Vastgestelde formatie per 1.000 inwoners (incl. correctie fte's o.a. werkzaam voor derden)	6,9	6,8
Loonkosten per 1.000 inwoners (incl. correcties o.a. werkzaamheden voor derden)	€ 578.598	€ 583.472

Op de volgende taken zijn correcties doorgevoerd:

- Beleid en uitvoering belastingen en WOZ voor de belastingsamenwerking met de gemeente Lingewaard.
- Uitvoering sport voor de medewerkers van het zwembad. In de referentiegroep is deze taak vaak uitbesteed en worden de uitgaven ook gecorrigeerd voor opbrengsten.
- Interne/externe communicatie voor dekking uit duurzaamheidsmiddelen vanuit het Rijk.
- GREX-projecten en facilitering van ruimtelijke projecten van derden uit projectgelden en anterieure overeenkomsten.

BIJLAGE 2

Definitie apparaatskosten (1/3)

Apparaatskosten zijn de kosten die verband houden met het in stand houden en functioneren van de gemeentelijke organisatie, ofwel de kosten die nodig zijn om een taak uit te kunnen voeren.

In de benchmark rekenen wij tot de apparaatskosten de volgende componenten:

- Loonkosten personeel (minus opbrengsten)
- Inhuurkosten
- Overige relevante kosten

Achtereenvolgens lichten wij deze kostenposten verder toe:

Loonkosten personeel

Wij gaan uit van het verwachte bruto jaarsalaris, inclusief alle toeslagen, zoals vakantiegeld, sociale lasten, pensioenpremies over het gehele jaar. Niet: de zogenaamde 'overige personele lasten', zoals opleidingsbudgetten, reis- en verblijfkosten en kosten voor werving en selectie. Indien het personeel werkzaamheden uitvoert voor externe organisaties waar begrote opbrengsten tegenover staan dan corrigeren wij deze opbrengsten op de loonkosten. Ook andere opbrengsten zoals dekking uit GREX gelden en opbrengsten uit sportvoorzieningen corrigeren we voor de vergelijkbaarheid met andere gemeenten.

BIJLAGE 2

Definitie apparaatskosten (2/3)

Inhuurkosten

Tot inhuurkosten rekenen wij alle kosten van inhuur bij het uitvoeren van extra taken/projecten. Hierbij geldt dat de formatie die wordt ingehuurd hiërarchisch wordt aangestuurd door de organisatie. Dit kan bijvoorbeeld gaan om specifieke projectkennis of bepaalde vaardigheden die niet of onvoldoende beschikbaar is/zijn binnen de eigen organisatie en daarom worden ingehuurd. We nemen alleen de begrote structurele inhuur mee. Indien er tijdelijke inhuur plaatsvindt nemen wij dit niet mee in de benchmark.

Tot inhuur rekenen wij niet: vervangingsinhuur (onder andere bij ziekte, zwangerschapsverlof, openstaande vacatures). Deze inhuur nemen wij niet mee om een dubbeltelling met de vastgestelde formatie te voorkomen.

Overige relevante kosten

De overige relevante kosten zijn een verzameling van verschillende kostensoorten die wij meenemen in de benchmark om een zuivere vergelijking te kunnen krijgen. Het gaat hierbij om kosten van taken belegd bij derden, materiële kosten, subsidies/externe bijdragen. Afhankelijk van het onderwerp in de benchmark zullen wij alleen kosten van taken belegd bij derden meenemen of de cirkel van mee te nemen kosten groter maken en eventueel ook materiële kosten of subsidies meenemen.

BIJLAGE 2

Definitie apparaatskosten (3/3)

1. Kosten van taken belegd bij derden

Dit betreft de kosten van taken die door uw organisatie structureel zijn uitbesteed aan een externe of private partij of ondergebracht in een gemeenschappelijke regeling. Het gaat om taken die worden uitgevoerd door medewerkers die niet hiërarchisch worden aangestuurd binnen de gemeentelijke organisatie. Wij rekenen hiertoe de totale kosten van uitbesteding, dus zowel de personele als ook de materiële kosten. Indien het gaat om een taak die de gemeente ook zelf uit zou kunnen voeren nemen we de kosten mee in de benchmark, hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een belastingsamenwerking. Een aantal kosten die door de gemeente niet zelf worden uitgevoerd nemen we niet mee in de benchmark, hierbij valt te denken aan de externe kosten van de veiligheidsregio of de GGD.

2. Materiële kosten

Hieronder verstaan we alle vastgoedgerelateerde kosten, zoals kapitaallasten, huur, beheer en onderhoud van gebouwen, machines en inventaris, toevoegingen aan onderhoudsvoorzieningen en overige huisvestingskosten. Vastgoedgerelateerde opbrengsten (bijvoorbeeld verhuur van een locatie) worden in mindering gebracht op de kosten. Naast de vastgoedgerelateerde kosten rekenen wij ook kapitaallasten en kosten voor het uitvoeren van het beheer en onderhoud van de groenvoorziening, afvalinzameling, straatreiniging, riolering etc. tot de materiële kosten.

3. Subsidiekosten

In enkele gevallen nemen we ook subsidiekosten mee, hierbij valt te denken aan sportsubsidies en subsidies aan inwoners of partijen voor het onderhoud van speel/groen voorzieningen.